

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8Co/52/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123208531
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7123208531.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Denisy Novotnej Mlinárscikovej a Mgr. Miloša Greguša v spore žalobkyne: A. A. B. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v C. D. E. F. G. X proti žalovanému: H. B. B. nar. XX.X.XXXX bývajúcemu v C. D. I. F. G. XX zastúpenému Advokátskou kanceláriou Brösl & Čentík, s.r.o. so sídlom v Košiciach na Rázusovej ulici č. 1, v mene ktorej koná JUDr. Alexander Brösl ako konateľ a advokát v konaní o zrušení bezpodielového spoluvlastníctva manželov o odvolaní žalovaného proti rozsudku Mestského súdu Košice z 22.8.2023 č.k. 17C/13/2023-64 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok v napadnutom výroku II. o trovách konania.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Mestský súd Košice (ďalej len súd prvej inštancie) napadnutým rozsudkom výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. rozhodol, že stranám sporu náhradu trov konania nepriznáva.

2. Súd prvej inštancie týmto rozsudkom rozhodoval o zrušení bezpodielového spoluvlastníctva manželov tak, že žalobu zamietol. V odôvodnení okrem iného, vo vzťahu k výroku I. poukázal na to, že v čase pred vyhlásením rozsudku, ktorý je pre rozsudok súdu rozhodujúci, odpadli dôvody, pre ktoré možno podľa § 148a ods. 2 OZ zrušiť bezpodielové spoluvlastníctvo manželov za trvania manželstva.

3. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 CSP a § 257 CSP. Skonštatoval, že vzhľadom na povahu veci, charakter konania a procesnú situáciu, ako aj na postoj strán v konaní, kedy ide o konanie medzi manželmi, pričom žaloba v čase jej podania bola dôvodná a len krátko pred uskutočnením pojednávania došlo k odpadnutiu dôvodu, pre ktoré jej bolo možné vyhovieť. Zároveň neopomenul fakt, že žalovaný vo svojom prvotnom vyjadrení k žalobe nepravdivo uviedol, že nedisponuje podnikateľským oprávnením, hoci v tom čase ním disponoval.

4. Proti rozsudku podal odvolanie žalovaný, a to iba proti výroku II., ktorým stranám sporu nebola priznaná náhrada trov konania. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku II. zmenil a priznal mu náhradu trov konania v rozsahu 100%. Uviedol, že súd prvej inštancie zovšeobecňujúco zdôvodnil aplikáciu § 257 CSP povahou veci, charakterom konania, procesnej situácie a postojom strán – manželov v konaní. Vzhľadom na absenciu akéhokoľvek rozvinutia úvah súdu v tomto smere nedokáže identifikovať, v čom majú v tejto veci súvislosti spočívať dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov. V tejto časti považuje odôvodnenie rozsudku vo výroku II. za nepreskúmateľné. Pokiaľ ide o konštatáciu súdu o dôvodnosti podania žaloby v čase jej podania a uvedení nepravdivého tvrdenia o nedisponovaní podnikateľským oprávnením, s týmto nemôže súhlasiť, aby tieto skutočnosti odôvodňovali použitie moderačného oprávnenia súdu v zmysle § 257 CSP. Poznamenal, že žaloba neobsahovala ani len zmienku o podnikateľskom oprávnení, ktorým disponoval ako fyzická osoba –

podnikateľ. Naopak, žalobkyňa v žalobe opodstatňuje jej podanie výlučne tým, že nadobudol status spoločníka a funkciu konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným. Preto svoje vyjadrenia k žalobe koncentroval iba na skutočnosti, ktoré boli v nej tvrdené, a nie aj na skutočnosti, ktoré v nej žalobkyňa neuvádzala. Navyše, v súlade s judikatúrou akceptovaným princípom neexistencie povinnosti uvádzať v civilnom spore tvrdenia vo svoj neprospech, vo vyjadrení k žalobe nebol povinný uviesť, že má živnostenské oprávnenie, resp. mohol uviesť, že ho nemá. Navyše živnostenské oprávnenie získal ešte 12.1.1994, to znamená necelých 30 rokov pred podaním žaloby, pričom prevádzkovanie živnosti pozastavil už takisto v dávnejšej minulosti, a jej vykonávanie sa mu obnovilo automaticky bez toho, aby bol o tom živnostenským úradom informovaný. V čase predloženia vyjadrenia k žalobe si subjektívne neuvedomoval, že má živnostenské oprávnenie, keďže žiadnu podnikateľskú činnosť na jeho základe v tom čase už dlhodobo nevykonával. Tieto okolnosti považuje za natoľko významné, že svojou povahou odôvodňujú neudržateľnosť záveru súdu prvej inštancie o existencii dôvodov na nepriznanie náhrady trov konania. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/160/2021 z 30.6.2022. Napadnutý výrok II. rozsudku sa mu javí ako nespravodlivý, ale súčasne aj nezodpovedá judikatúrou stanoveným požiadavkám na aplikáciu § 257 CSP, keďže súd prvej inštancie mu v priebehu sporu nevytvoril procesný priestor na vyjadrenie sa k prípadnému využitiu tohto moderačného inštitútu, ale o jeho použití sa dozvedel až po vyhlásení rozsudku na pojednávaní konanom 22.8.2023 v rámci stručného odôvodnenia jeho vydania.

5. Žalobkyňa sa k odvolaniu nevyjadřila.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa odseku 2, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Podľa odseku 3, odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

7. Krajský súd ako súd odvolací po zistení, že sú splnené podmienky k prípustnosti odvolania, prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), preskúmal rozhodnutie v napadnutom výroku II. o trovách konania spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

8. Odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o náhrade trov konania medzi stranami sporu rešpektuje princípy spravodlivosti. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia jasne, výstižne a zrozumiteľne odôvodnil, z akého dôvodu aplikoval výnimočné ustanovenie § 257 CSP, a prečo nepriznal náhradu trov konania úspešnému žalovanému. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje správnosť dôvodov (§ 387 ods. 2 CSP).

9. Odvolací súd pre úplnosť uvádza, že ustanovenie § 257 CSP upravuje moderačné právo súdu vo vzťahu k základným pravidlám pre rozhodovanie o náhrade trov. V sporovom konaní sa prioritne uplatňuje zásada zodpovednosti za úspech, ktorá je upravená v § 255 ods. 1 CSP. Z hľadiska úspechu je potrebné konštatovať, že vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným bol úspešný žalovaný, pretože žaloba voči nemu bola zamietnutá. Uplatnenie moderačného práva konajúceho súdu vo vzťahu k výnimočnej možnosti nepriznať celkom alebo sčasti nárok na náhradu trov konania úspešnej strane, musí vychádzať výlučne z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré v danej veci existujú. Je potrebné prisvedčiť odvolacej argumentácii žalovaného vo vzťahu k nevytvoreniu priestoru na vyjadrenie sa k prípadnému využitiu moderačného inštitútu, avšak zároveň považuje za potrebné dodať, že uvedený nedostatok konania, ktoré vyústilo v napadnuté rozhodnutie, nič nemení na jeho správnosti a prijatých záverov vo vzťahu k nepriznaniu náhrady trov konania stranám sporu. Napokon žalovaný sa podrobne vyjadřil k otázke aplikácie ustanovenia § 257 CSP v predmetnom spore v odvolaní, ktoré bolo doručené žalobkyňi. Odvolací súd súhlasí s tým, že povaha a okolnosti sporu, ktoré vyplývajú z rozhodnutia súdu prvej inštancie, jednoznačne vypovedajú o tom, že žalovaný v čase podania žaloby mal oprávnenie na podnikateľskú činnosť aj keď podnikateľskú činnosť v tomto smere nevykonával. V danom prípade získal oprávnenie na podnikateľskú činnosť len manžel. V ďalšom poznamenáva, že žalobkyňa síce v žalobe neuvádzala skutočnosti vo vzťahu k jeho podnikateľskému oprávneniu, ktorým disponoval od

roku 1994, avšak na súdnom pojednávaní dňa 22.8.2023 predložila výpis zo živnostenského registra svedčiaci o trvaní oprávnenia na podnikateľskú činnosť v čase jej podania. Pokiaľ si žalovaný subjektívne neuvedomoval skutočnosť, že má oprávnenie na podnikateľskú činnosť, keďže žiadnu podnikateľskú činnosť na jeho základe v tom čase už dlhodobo nevykonával, a tieto považuje za natoľko významné vo vzťahu k moderačnému inštitútu pre aplikáciu § 257 CSP, odvolací súd dodáva, že súd prvej inštancie by sa okrem iného jeho úvahami nepochybne zaoberal, pokiaľ by neukončil svoju podnikateľskú činnosť k 11.8.2023 (t.j. 11 dní pred súdnym pojednávaním a rozhodnutím). Zhrnúc, uvedená okolnosť mala podstatný vplyv nielen na zamietnutie žaloby, ale zjavne aj na rozhodnutie o trovách konania, nakoľko v čase podania žaloby (podanie žaloby nie je obmedzené žiadnou lehotou) iba žalovaný disponoval oprávnením na podnikateľskú činnosť, pričom súd už nemôže zrušiť bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, ak v čase jeho rozhodovania bolo oprávnenie manžela t.j. žalovaného zrušené z dôvodu ukončenia podnikateľskej činnosti.

10. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie jasnými argumentmi odôvodnil nepriznanie náhrady trov konania stranám sporu, preto sa odvolací súd s týmto rozhodnutím stotožňuje a potvrdil rozhodnutie o náhrade trov konania ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP.

11. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP s použitím § 396 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol žalovaný neúspešný a žalobkyňa si náhradu trov konania neuplatnila, preto im odvolací súd náhradu trov konania nepriznal.

12. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerov hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).